

Quickscan Wnb soorten sloop garageboxen Wester- straat Emmen

Quicksan Wnb soorten sloop garageboxen Westerstraat Emmen

Opdrachtgever

Lefier

Contactpersoon

Dhr. H. Elting

Status

Definitief

Datum

6 december 2017

Vrijgave

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Onderzoeksmethode	6
1.4 Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5 Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	8
2.1 Vogelrichtlijnsoorten	8
2.2 Habitatrichtlijnsoorten	9
2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	11
3 Conclusie	13
3.1 Conclusie beschermde soorten	13
3.2 Benodigde vervolgstappen	13
4 Literatuur en bronnen	15

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Lefier gaat twee blokken met garageboxen slopen omdat deze verouderd zijn en in slechte staat verkeren. Daarna vindt nieuwbouw plaats. Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoring strenger dan die van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat zij tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermende soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bonnenonderzoek

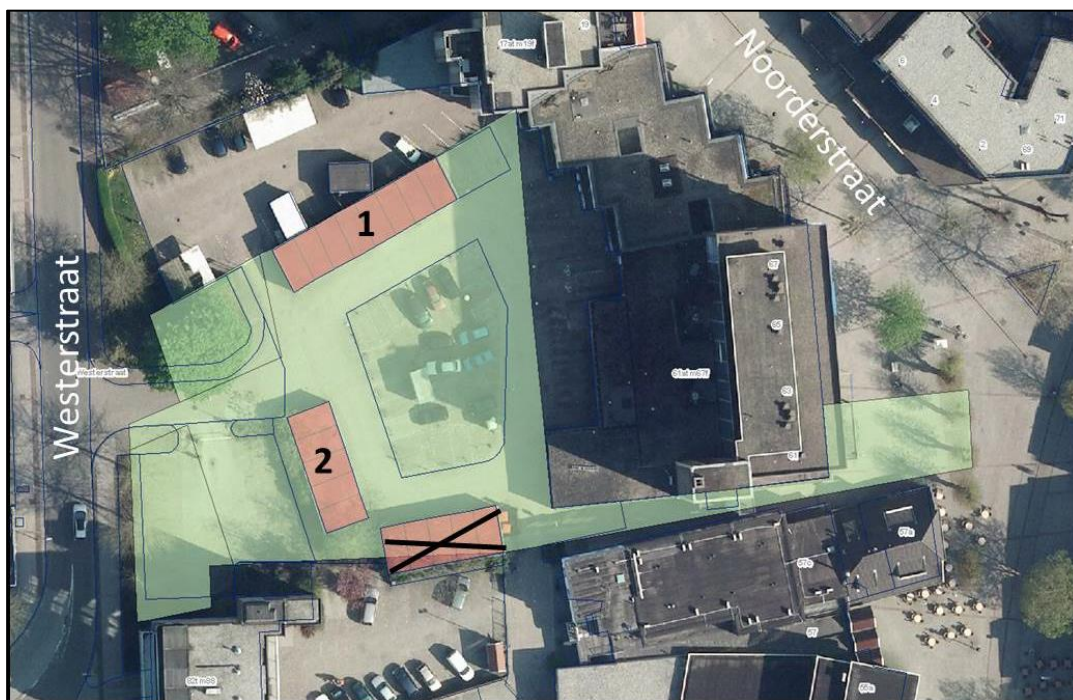
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermende soorten. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 6 december 2017 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. De garageboxen zijn geïnspecteerd op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarter. Enkele garageboxen waren open en toegankelijk, hier is ook een in pandige inspectie uitgevoerd.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het centrum van Emmen met aan de westzijde de Westerstraat en de oostzijde de Noorderstraat (Figuur 1). De twee blokken garageboxen zijn omgeven door parkeerplaatsen met daaromheen winkelpanden. De garageboxen zijn sterk verouderd en opgebouwd uit enkelsteens muren, een plat dak met houten boeidelen. De afwatering van het dak is slecht waardoor op veel plekken lekkage is. Verder is blok 2 overgroeid met klimop en er ligt mos op het dak. Zie Figuur 2 en Figuur 3 voor een impressie van de garageboxen.

Figuur 1 Ligging van te slopen garageboxen 1 en 2. De garagebox met het kruis erdoor is een aantal jaren geleden al gesloopt.

Figuur 2 *Impressie van de te slopen garageboxen, blok 1 en blok 2.*

Figuur 3 *Impressie van de eik en klimop die aan de zijkant en achterzijde van blok 2 groeien.*

1.5 Planbeschrijving

De geplande werkzaamheden bestaan uit de sloop van de garageboxen. Hierbij wordt ook de huidige groenopslag verwijderd en de boom gekapt. Daarna vindt op dezelfde locatie nieuwbouw van 24 jongeren appartementen plaats.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de jaarrond beschermde huismus en gierzwaluw in Emmen voorkomen. Voor gierzwaluw zijn de garageboxen ongeschikt als broedplek. De garageboxen zijn te laag en er ontbreken holten waar de gierzwaluw tot broeden kan komen. Tijdens het veldbezoek zijn drie huismussen (2 vrouwtjes en 1 mannetje) foeragerend en rustend op het dak en in de klimop van blok 2 waargenomen. De garageboxen zijn echter ongeschikt als nestplaats voor de jaarrond beschermde huismus vanwege de platte daken en het ontbreken van nisjes en holten. De klimop vervult een functie als rust- en foerageerplek voor huismussen die in de omgeving broeden.

Figuur 4 Huismusvrouwtje op het dak van de garagebox blok nr. 2. met de klimop waar de drie huismussen foeragerend en rustend waargenomen zijn.

Overige broedvogels

Uit brononderzoek blijkt dat overige broedvogelsoorten in de omgeving van het plangebied voorkomen zoals merel, houtduif, pimpelmees, koolmees, winterkoning etc. Tijdens het veldbezoek zijn houtduif, Turkse tortel, kauw, zwarte kraai en ekster gezien. Alle vogels (met uitzondering van de ekster) waren in de Amerikaanse eik aan het rusten. Er zijn geen nesten aangetroffen in de boom.

De houtduif, Turkse tortel en zwarte kraai kunnen tijdens het broedseizoen in de boom binnen het plangebied tot broeden komen. De klimop is geschikt als broedplek voor zangvogels zoals merel en winterkoning.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

De klimop die tegen blok nr. 2 aan groeit, is in gebruik als foerageer- en rustplek voor de huismus. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van de omgeving voor de huismus als rust- en foerageergebied. Hieruit blijkt dat voldoende vergelijkbare plekken aanwezig zijn voor de soort. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Een aanbeveling voor het nieuwbouwplan is om hier nestplaatsen voor huismussen in te bouwen en groen (dichte struiken) aan te planten als voedsel- en schuilplek. Om de huidige populatie huismussen in het centrum van Emmen te versterken zou de vervangende nieuwbouw geschikt kunnen worden gemaakt voor broedende huismussen. Dit kan worden gerealiseerd door gebruik te maken van bijvoorbeeld vogelvides, inbouw neststenen in de gevel, of door de ruimte onder de dakpannen toegankelijk te maken. Tevens wordt het leefgebied versterkt door groenblijvende struiken aan te planten.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen.

2.2 Habitatrichtlijnsoorten

2.2.1 Planten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrichtlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. In het plangebied ontbreken deze omstandigheden waardoor het (on)geschikt is voor planten van de Habitatrichtlijn.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen, zijn negatieve effecten uitgesloten en vervolgstappen voor beschermde flora niet aan de orde.

2.2.2 Broedvogels

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Opzettelijke verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed ontstaat op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De aanwezige broedvogels, effecten en de benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.1.

2.2.3 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek zijn geen gegevens van vleermuizen bekend in Emmen centrum, maar uit eerdere onderzoeken in het centrum van Emmen (Buro Bakker) is wel bekend dat soorten zoals de gewone dwergvleermuis en laatvlieger er voorkomen.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. De boom binnen het plangebied heeft geen geschikte holtes, waardoor verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten ontbreken. De garageboxen zijn eveneens ongeschikt voor vleermuizen omdat de houten betimmering ongeschikt is om achter te verblijven. Deze is namelijk zodanig verrot op plekken en tochtig dat hier geen geschikte plek is om als verblijfplaats te dienen. Op andere plekken zit de betimmering juist strak tegen de gevel en daarmee niet toegankelijk voor vleermuizen. Verder zijn de stenen gevels van de garageboxen ook ongeschikt omdat deze uit een halfsteensmuur bestaan. De ventilatiekieren aan de onderzijde zitten veel te laag om als invliegplek te dienen. Bovendien zijn er geen andere geschikte ruimtes in de garageboxen waar eventuele verblijfplaatsen zijn.

Figuur 5 Garageboxen ongeschikt voor vleermuizen vanwege enkelsteens muur, tochtige dakbetimmering.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Vleermuizen maken vaak gebruik van groenelementen in de stad zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken. Het plangebied is voornamelijk bestraat, hier zijn weinig insecten te vinden.

Maar de omgeving, metname de oude dierentuin aan de zuidzijde buiten het plangebied, is wel geschikt foerageergebied voorhanden. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van functies voor vleermuizen binnen het plangebied, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

Grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn (bever, otter, Noordse woelmuis) ontbreken in en rond het plangebied, omdat deze soorten alleen voorkomen langs grote wateren, in moerasgebieden of in beekdalen. In het stedelijk gebied, waar het plangebied in gelegen is, is het uitgesloten dat deze zoogdieren aanwezig zijn. De aanwezigheid van beschermde zoogdieren van de Habitatrichtlijn is dan ook uit te sluiten.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren, daarom zijn vervolgstappen niet aan de orde.

2.2.5 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van (beschermde) reptielen kan op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet in stedelijk gebied voor. Door het ontbreken van voortplantingswateren zoals vennen en geschikte sloten of heidegebieden is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën en reptielen.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor reptielen en amfibieën niet aan de orde.

2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde vissen, insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals aanwezigheid van water, geschikte vegetatie, vennetjes e.d. ontbreken binnen het plangebied.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte omstandigheden voor beschermde insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Uit bronnenonderzoek is bekend dat de steenmarter in Emmen voorkomt. Bij inspectie van de deels toegankelijke garageboxen zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats van een steenmarter. De overige garageboxen waren ontoegankelijk voor steenmarters, vanwege het ontbreken van geschikte openingen.. Daarmee kunnen vaste verblijfplaatsen van de steenmarter worden uitgesloten.

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van egel, huisspitsmuis en huismuis. Deze soorten kunnen gebruik maken van de groenstrook in het plangebied. Voor Nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat.

Effecten en vervolg

Voor de overige aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Drenthe, een algehele vrijstelling (bijlage IV van POV). Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In het plangebied is rust- en foerageerplek voor de huismus aanwezig, maar deze is niet essentieel.
- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor vogels zoals houtduif, zwarte kraai, merel, winterkoning aanwezig;
- De te slopen garageboxen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen en/of steenmarter.
- In en rond het plangebied komen verder een aantal Nationaal beschermde soorten voor, namelijk egel en huisspitsmuis. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage IV van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient het verwijderen van de klimopstruik en het kappen van de boom buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli) plaats te vinden.
- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de klimop in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.
- Een aanbeveling voor het nieuwbouwplan is om hier nestplaatsen voor huismussen in te bouwen en groen (dichte struiken) aan te planten als voedsel- en schuilplek. Hiermee kan de huidige populatie huismussen in de Emmen centrum worden versterkt.

4 | Literatuur en bronnen

- Broekhuizen, S., Spoelstra K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buys (red.), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna 9. Nationaal natuurhistorisch museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 6 december 2017.
- Dijkstra, A.C.J., M.E. van der Veen, W.F.G. Alblas & H. Bosma, 2016: Dagvlinders in Drenthe 2007-2015. Vlinderwerkgroep Drenthe, Roden.
- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Uchelen, E. van (red.) 2010. Amfibieën en reptielen in Drenthe; voorkomen en levenswijze. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Bijlage IV Soortenvrijstellingslijst voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. De vrijstelling als bedoeld in artikel 4.3 lid 1 van de POV.

Websites

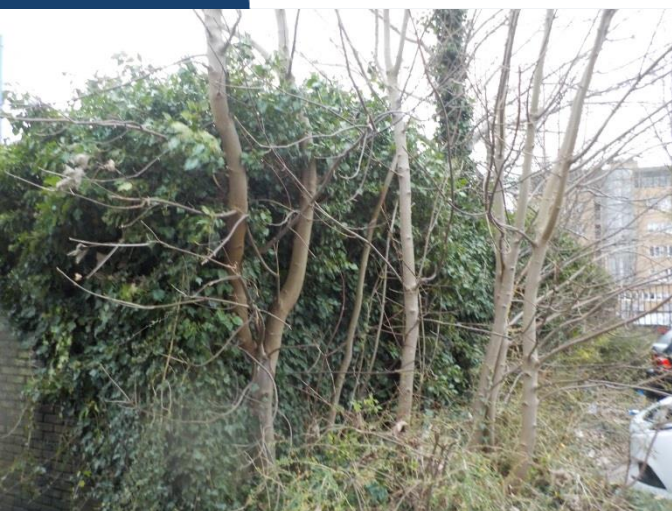
www.zoogdiervereniging.nl

www.ravon.nl

www.vogelbescherming.nl

www.sovon.nl

www.ravon.nl

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

Dagmar Heidinga

Rapportage

Wijnanda Hulsegge

Veldwerk

Wijnanda Hulsegge

Kwaliteitscontrole

Harold Steendam

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Gebruik en overname van gegevens alleen

toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2017); Quickscan Wnb soorten sloop garageboxen Westerstraat Emmen. Rapport P17321, Assen.

Foto's: Wijnanda Hulsegge